PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY

Szkoły Podstawowej nr 1 im. Książąt Pszczyńskich w Pszczynie realizowany w roku szkolnym 2022/2023

Opracował zespół w składzie:

Katarzyna Kujawska
Renata Łyszkiewicz
Alina Utrata

Spis treści:

Rozdział I. Założenia ogólne.
- Misja i wizja Szkoły Podstawowej nr 1 im. Książąt Pszczyńskich w Pszczynie.
- Podstawa prawna.

Rozdział II. Założenia programowe.
- Główne cele kształcenia i wychowania.
- Problematyka.
- Czas realizacji.
- Odbiorcy programu.
- Metody i formy realizacji programu.
- Realizatorzy programu.
- Zasady rozpoznawania i zaspokajania potrzeb wychowawczych uczniów.
- Formy współpracy z rodzicami w procesie realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego.

Rozdział III. Treść szkolnego programu wychowawczo- profilaktycznego.
Rozdział IV. Plan pracy wychowawczo-profilaktycznej w klasach I-III.
Rozdział V. Propozycje tematów godzin wychowawczych do realizacji w klasach IV-VI.
Rozdział VI. Propozycje tematów godzin wychowawczych do realizacji w klasach VII.
Rozdział VII. Propozycje tematów godzin wychowawczych do realizacji w klasach VIII.
Rozdział VIII. Ewaluacja programu wychowawczo-profilaktycznego.

ROZDZIAŁ I.

ZAŁOŻENIA OGÓLNE

Misja i wizja Szkoły Podstawowej nr 1 im. Książąt Pszczyńskich w Pszczynie.

MISJA SZKOŁY:

Przygotowanie uczniów do dalszego etapu rozwoju intelektualnego w nowoczesnym społeczeństwie będącym płaszczyzną kreatywnego działania. Misją szkoły jest zapewnienie pomocy w wszechstronnym rozwoju uczniów w wymiarze intelektualnym, psychicznym i społecznym. Misją szkoły jest także przeciwdziałanie występowaniu trudnych i ryzykownych zachowań wśród dzieci i młodzieży oraz kształtowanie prawidłowych wzorców. W zakresie profilaktyki oraz działań pomocowych zadaniem szkoły jest udzielenie wsparcia emocjonalnego i psychicznego uczniom po wygaśnięciu epidemii COVID-19.

MODEL ABSOLWENTA:

Absolwent Szkoły Podstawowej nr 1 w Pszczynie:

- posiada wiedzę umożliwiającą kształcenie na dalszym etapie nauki,
- potrafi uczyć się samodzielnie na miarę swoich możliwości,
- korzysta z różnych źródeł informacji, przetwarza i wykorzystuje je w praktyce,
- zna korzyści i zagrożenia wynikające z korzystania z komputera, Internetu,
- potrafi współpracować w zespole i porozumiewać się z innymi ludźmi,
- jest komunikatywny, kreatywny, kulturalny (wie, jak zachować się w różnych sytuacjach, jak się ubrać stosownie do sytuacji, jak prowadzić rozmowę, itp.),
- potrafi wyrażać swoje myśli, uczucia, jest asertywny,
- jest tolerancyjny dla cudzych poglądów, odmiennego wyglądu, innego wyznania, itp., wrażliwy na potrzeby drugiego człowieka,
- rozumie znaczenie wartości, zna i stosuje zasady życia społecznego,
- rozwija swoje uzdolnienia i zainteresowania,
- dba o środowisko naturalne,
- dba o swój rozwój fizyczny, promuje zdrowy tryb życia,
- przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia, a także ochrony przed chorobami zakaźnymi (w tym COVID-19).

WIZJA SZKOŁY:

Szkoła Podstawowa nr 1 w Pszczynie jest szkołą przyjazną, bezpieczną i promującą zdrowy styl życia. Pielęgnuje i rozwija dziedzictwo kulturowe w regionie. Pamięta o przeszłości. Panuje w niej klimat sprzyjający twórczej pracy uczniów i nauczycieli. Kształtuje ona ucznia szanującego innych, odpowiedzialnego i świadomie podejmującego decyzje w szybko zmieniającej się rzeczywistości. Uczeń chce i potrafi się uczyć. Szkoła uwzględnia potrzeby i możliwości uczniów, rozwija uzdolnienia i zainteresowania wychowanków. W działaniach na rzecz wszechstronnego rozwoju dziecka współpracuje z rodziną, instytucjami i środowiskiem lokalnym. Koncepcja pracy szkoły jest modyfikowana, a podstawą do jej modyfikacji jest analiza potrzeb uczniów, potrzeb środowiska oraz zmiany w prawie oświatowym.

2. Podstawa prawna:

- Ustawa o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r.,
- Ustawa z dnia 20 lutego 2015r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw,
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe,
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół,
- Konwencja o Prawach Dziecka,
- Procedury postępowania nauczycieli i metody współpracy szkół z Policją w sytuacjach zagrożenia dzieci oraz młodzieży przestępczością i demoralizacją, w szczególności: narkomanią, alkoholizmem, prostytucją (Program Zapobiegania Niedostosowaniu Społecznemu i Przestępczości wśród Dzieci i Młodzieży),
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 sierpnia 2017 r. w sprawie wymagań wobec szkół i placówek,
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej warunków dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym,
- Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, rozporządzenie dotyczące Niebieskiej Karty**,**
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach,
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii,
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 stycznia 2018r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii,
- Ustawa z dnia 19. sierpnia 1994r.o ochronie zdrowia psychicznego,
- Ustawa z dnia 19.lipca 2019r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami,
- Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- Ustawa o ochronie zdrowia przed następstwem używania tytoniu i wyrobów tytoniowych,
- Ustawa o postępowaniu w sprawach nieletnich,
- Kodeks rodzinny i opiekuńczy.

Dokumenty wewnętrzne regulujące funkcjonowanie szkoły:

- Program Wychowawczo-Profilaktyczny,
- Statut Szkoły,
- Plan Pracy Szkoły,
- Plany pracy wychowawców klas,
- Szkolne programy nauczania.
- Plany pracy specjalistów.
- Plany pracy zespołów samokształceniowych.
- Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego.

ROZDZIAŁ II.

ZAŁOŻENIA PROGRAMOWE

1. Główne cele kształcenia i wychowania.

Nadrzędnym celem kształcenia i wychowania jest wspomaganie wszechstronnego i harmonijnego rozwoju ucznia. Dokonuje się ono poprzez wyposażenie i kształtowanie u uczniów różnych umiejętności, sprawności, postaw i nawyków. To okres, w którym należy przygotować dziecko do roli ucznia, do życia w ustawicznie zmieniającym się świecie, do podejmowania zadań z różnych obszarów działalności człowieka, a także do uczenia się na wyższych etapach kształcenia. Praca wychowawcza jest nieodłącznym elementem pracy nauczyciela i stanowi jedno z podstawowych zadań szkoły. Działalność profilaktyczno-wychowawcza w szkole polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganiu ucznia w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, psychicznej, społecznej i aksjologicznej. Nasza praca opiera się głównie na profilaktyce uniwersalnej skierowanej do wszystkich uczniów, w której większy nacisk kładzie się na czynniki chroniące i promujące zdrowy styl życia. Nadrzędnym celem szkolnego programu jest dostarczenie dzieciom wiedzy i umiejętności z zakresu edukacji emocjonalnej oraz profilaktyki uzależnień i innych zagrożeń. W przypadku uczniów, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na rozwój zachowań ryzykownych lub zauważono ich pierwsze symptomy, podejmowane są działania z zakresu profilaktyki selektywnej i wskazującej. We współpracy z jednostkami specjalistycznymi organizowane jest indywidualne wsparcie dostosowane do potrzeb tej grupy uczniów i ich rodzin.

Podstawą do opracowania programu wychowawczo-profilaktycznego są wnioski płynące z analizy sytuacji wychowawczej w szkole dokonanej w oparciu o:

- wyniki nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora szkoły;
- diagnozę poczucia bezpieczeństwa uczniów w szkole - badania ankietowe wśród uczniów – grudzień 2021r.;
- diagnozę dotyczącą organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz działań wychowawczo-profilaktycznych prowadzonych w szkole - czerwiec 2022r.;
- diagnozę zagrożeń występujących w szkole - skala zachowań ryzykownych i czynników chroniących – maj 2022r.;
- ewaluację nauczania w klasach ósmych – marzec 2022r.;
- bieżącą analizę dokumentacji szkolnej;
- obserwację zachowań uczniów w sytuacjach typowo szkolnych i pozalekcyjnych;
- współpracę i konsultacje ze specjalistami, instytucjami współpracującymi ze szkołą: Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Pszczynie, Powiatową Komendą Policji w Pszczynie, Sądem Rejonowym w Pszczynie, kuratorami, Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Pszczynie, asystentami rodzin, pracownikami socjalnymi, itp.

Diagnoza środowiska szkolnego wskazuje, że uczniowie raczej pozytywnie oceniają atmosferę oraz poczucie bezpieczeństwa uczniów w szkole, choć ponad połowa z nich uważa, że na terenie szkoły dochodzi do sytuacji, które mogą zagrażać ich poczuciu bezpieczeństwa. W porównaniu do roku szkolnego 2020-2021 wzrosła liczba uczniów, w opinii których szkoła jest miejscem całkowicie bezpiecznym (było 28,07%, jest 35,87%).

Z przeprowadzonej ewaluacji wynika, że w roku szkolnym 2022-2023 należy zwrócić szczególną uwagę na problem agresji słownej i fizycznej uczniów wobec siebie, a także wobec nauczycieli. Pojawiły się zagrożenia związane z niewłaściwym korzystaniem z telefonów komórkowych - nagrywaniem i robieniem zdjęć bez zgody, a także zamieszczeniem obraźliwych treści w Internecie. Ważnym obszarem oddziaływań jest także profilaktyka stosowania środków uzależniających, zwłaszcza alkoholu i papierosów elektronicznych. Większość ankietowanych uczniów w poszczególnych klasach wymienia pozytywne strony swojej szkoły. W ich opinii są to: koledzy, koleżanki oraz możliwość uzyskania pomocy i wsparcia od pracowników szkoły, uczniowie czują się sprawiedliwie oceniani, a nauczyciele szybko reagują na naganne zachowanie uczniów. Zdecydowana większość uczniów potrafi wskazać osobę, do której może zwrócić się o pomoc w trudnych chwilach. Preferowanymi sposobami spędzania czasu wolnego przez uczniów naszej szkoły są: gry komputerowe, spotkania z kolegami i koleżankami oraz czas spędzany na świeżym powietrzu – rower, rolki, itp. Liczna grupa badanych uczniów w czasie wolnym przegląda treści w Internecie, uprawia sport, spędza czas wspólnie z rodziną.

Diagnoza dotycząca organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz działań wychowawczo-profilaktycznych prowadzonych w szkole przeprowadzona wśród nauczycieli wskazuje, że szkoła zapewnia właściwą opiekę oraz udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom mającym różnego rodzaju trudności. Nauczyciele współpracują z psychologiem, pedagogiem szkolnym, prowadzą zajęcia specjalistyczne, a podczas bieżącej pracy z uczniami dostosowują wymagania edukacyjne do ich potrzeb i możliwości, między innymi poprzez: wydłużanie czasu na wykonywanie zadań, dzielenie materiału na mniejsze części, monitorowanie pracy ucznia podczas lekcji, współpracę z rodzicami ucznia oraz z nauczycielami współorganizującymi proces kształcenia. Nauczyciele przeprowadzają diagnozę indywidualnych potrzeb i możliwości uczniów oraz realizują zalecenia zawarte w opiniach i orzeczeniach Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej. Najczęściej napotykanymi trudnościami w organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej, w opinii respondentów, jest brak zainteresowania trudnościami dziecka ze strony rodziców, zbyt duża liczba uczniów potrzebujących pomocy, brak motywacji uczniów do nauki.

Podstawę do systematycznej działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej wśród uczniów, ich rodziców lub opiekunów oraz nauczycieli, wychowawców i innych pracowników szkoły w celu przeciwdziałania narkomanii stanowi diagnoza w zakresie występujących w środowisku szkolnym czynników chroniących i czynników ryzyka ze szczególnym uwzględnieniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych dotycząca uczniów, rodziców lub opiekunów, nauczycieli, wychowawców i innych pracowników szkoły.

Do czynników chroniących w zakresie zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych należą:

- poczucie własnej wartości,
- silne więzi emocjonalne z rodziną,
- sytuacja bytowa rodziny,
- pozytywne relacje z dorosłymi (posiadanie autorytetów),
- zainteresowania nauką, posiadanie ambicji, aspiracji szkolnych,
- poszanowanie wartości i norm, zasad społecznych,
- przynależność do pozytywnej grupy społecznej, rówieśniczej,
- angażowanie się w działania prospołeczne,

- dobra współpraca szkoły z rodzicami uczniów,
- bogata oferta zajęć dodatkowych,
- działania prozdrowotne,
- możliwość uzyskania wsparcia psychologicznego na terenie szkoły.

Do czynników ryzyka w zakresie zagrożeń związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych należą:

- brak więzi w rodzinie, brak konsekwencji i stanowczości w działaniach rodziców w stosunku do dzieci,
- negatywne relacje ze znaczącymi osobami dorosłymi, kryzys autorytetu dorosłych, kwestionowanie autorytetów,
- niepowodzenia szkolne, brak motywacji do nauki,
- problemy zdrowotne, błędy żywieniowe, brak aktywności fizycznej,
- problemy emocjonalne dzieci, niska odporność na stres, stany lękowe, depresyjne, trudności adaptacyjne w środowisku szkolnym, rówieśniczym,
- odrzucenie powszechnie obowiązujących norm i wartości,
- zachowania aspołeczne, buntowniczość, różne formy agresji,
- przynależność lub uleganie negatywnym grupom rówieśniczym,
- łatwy dostęp do treści zakazanych w Internecie, uzależnienie od gier komputerowych, uzależnienia behawioralne,
- podatność uczniów w angażowanie się w zachowania ryzykowne,
- niewystarczająca współpraca niektórych rodziców ze szkołą (patologia rodziny, problemy finansowe, uzależnienia w rodzinie, rodziny niepełne, euro sieroctwo).

Działalność profilaktyczna szkoły w roku szkolnym 2022/2023 obejmuje kontynuowanie działań przedsięwziętych w latach ubiegłych, wspieranie rozwoju ucznia, zdrowego stylu życia, przeciwdziałanie zachowaniom ryzykownym, niwelowanie zjawisk niepożądanych, takich jak:

- agresja werbalna (wulgaryzmy, przezywanie);
- agresja fizyczna (popychanie);
- nieodpowiednie zachowania uczniów (nieprzestrzeganie norm społecznych oraz zasad obowiązujących w szkole);
- nieuzasadnione nieobecności uczniów w szkole;
- niewłaściwe korzystanie przez uczniów z nowoczesnych technologii (telefon, Internet);
- palenie papierosów i e-papierosów;
- zażywanie substancji psychoaktywnych;
- problemy depresyjne oraz podejmowanie działań autodestrukcyjnych;
- negatywne skutki sytuacji kryzysowej wywołanej działaniami wojennymi na terenie Ukrainy, w jakiej znaleźli się uczniowie przybyli z tego państwa.

Zgodnie z diagnozą przeprowadzoną wśród uczniów, nauczycieli i rodziców program wychowawczo-profilaktyczny w roku szkolnym 2022/2023 będzie ukierunkowany na przeciwdziałanie agresji dzieci wobec siebie i wobec nauczycieli oraz innych pracowników szkoły, ochronie uczniów przed podejmowaniem zachowań ryzykownych związanych ze środkami uzależniającymi (papierosy, e-papierosy, alkohol, narkotyki, dopalacze), problem cyberprzemocy, modelowanie zdrowego i aktywnego trybu życia, wpajanie zasad dobrego

wychowania i kultury osobistej oraz szacunku do innych. Problematyka zostanie rozszerzona o tematy związane z nauką skutecznego uczenia się i efektywne sposoby motywowania uczniów do zdobywania wiedzy. Zostaną podjęte działania zmierzające do integracji zespołów klasowych, poprawy wzajemnych relacji pomiędzy uczniami, angażowania i wspierania uczniów, którzy nie znajdują akceptacji w zespołach klasowych, stwarzania sytuacji wychowawczych, które pomogą wzmocnić pozycję uczniów odrzuconych, tzw. outsiderów. W rozmowach z uczniami podkreślana będzie możliwość uzyskania pomocy i wsparcia w sytuacjach trudnych, kryzysowych od osób dorosłych – przede wszystkim rodziców, a w szkole nauczycieli, specjalistów. W dalszym ciągu realizowane będą działania mające na celu rozszerzenie pomocy koleżeńskiej w nauce poprzez realizację programów „Pogotowie Koleżeńskie" oraz „Starszy kolega, starsza koleżanka". Szczególną opieką i wsparciem zostaną objęci uczniowie – cudzoziemcy w pokonywaniu trudności związanych z wcześniejszym kształceniem za granicą oraz różnicami kulturowymi, w tym uczniowie z Ukrainy w szczególności z powodu sytuacji kryzysowej, w jakiej się znaleźli.

W celu podniesienia jakości pracy szkoły w zakresie działań profilaktyczno-wychowawczych należy doskonalić umiejętności nauczycieli i specjalistów dotyczące rozpoznawania problemów i trudności uczniów, udzielania adekwatnej pomocy psychologiczno-pedagogicznej, w tym uczniom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, oraz promowania postaw prospołecznych, w tym działalności wolontariatu.

Program wychowawczo-profilaktyczny jest nadrzędnym programem, którego uzupełnienie stanowią: plany pracy zespołów samokształceniowych, plany kół zainteresowań, plan pracy samorządu uczniowskiego, plany pracy szkolnych specjalistów i inne. Działania te dostosowane są do potrzeb i możliwości rozwojowych oraz edukacyjnych dzieci, a także środowiska, w którym żyjemy. Program wychowawczo-profilaktyczny uwzględnia działania wspierające uczniów psychicznie i emocjonalnie. Uczy umiejętności radzenia sobie z wyzwaniami oraz adaptacji do zmieniających się warunków nauki w związku z możliwością rozprzestrzeniania się choroby Covid -19.

Program wychowawczo-profilaktyczny w klasach I – III wdrażany jest w ramach bloków tematycznych, a w klasach IV – VIII realizowany jest głównie na lekcjach wychowawczych. Odpowiednio wplecione treści uwzględniające podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej wzbogacają bieżącą pracę dydaktyczną i wychowawczą, urozmaicają zajęcia przedmiotowe, wpływając na kształtowanie właściwych postaw i zachowań dzieci. Nasze działania zmierzają do kształtowania konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, budowania przyjaznego klimatu w szkole opartych na prawidłowych relacjach rówieśniczych, relacji uczniów i nauczycieli oraz nauczycieli i rodziców oraz wspierania rodziny w kształtowaniu u wychowanków następujących wartości:

- **zdrowia** - opieka nauczycieli nad psychofizycznym rozwojem wychowanków, ochrona i wzmacnianie zdrowia psychicznego dzieci,
- **rodziny** - przygotowanie ucznia do życia w rodzinie i pełnienie w niej ról życiowych, wspomaganie przez szkołę wychowawczej roli rodziny,
- **tolerancji** - uwrażliwienie ucznia na różnice występujące między ludźmi i akceptowanie ich takimi, jakimi są,
- **godności** - przygotowanie wychowanka do poszanowania siebie i drugiego człowieka,
- wychowanie do wrażliwości na **prawdę, dobro i piękno**, kształtowanie właściwych postaw szlachetności, zaangażowania społecznego, uzdalniających do odpowiedzialnych decyzji,
- **odpowiedzialności za własną edukację** - wykazywanie chęci ciągłego

doskonalenia się, systematycznej pracy, podejmowanie osobowego rozwoju,

- **wartości patriotycznych** - rozwijanie postaw patriotycznych i odpowiedzialnego uczestnictwa w życiu społecznym i publicznym,
- **wartości patriotyzmu lokalnego i regionalnego** – rozwijanie poczucia przynależności do tzw. małej ojczyzny,
- **ekologii –** dbałość o środowisko, wzmacnianie edukacji ekologicznej.

2. Problematyka:

Przedmiotem programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły są następujące zagadnienia:

- Rozwój osobisty ucznia.
- Rola rodziny w życiu człowieka.
- Edukacja patriotyczna, regionalna.
- Promocja zdrowego stylu życia z uwzględnieniem profilaktyki ochrony i wzmacniania zdrowia psychicznego.
- Profilaktyka uzależnień i zachowań ryzykownych.
- Edukacja czytelnicza i medialna.
- Zainteresowanie ochroną środowiska i ekologią.
- Rozwijanie samorządowej działalności ucznia.
- Doradztwo edukacyjno- zawodowe.

ROZDZIAŁ III.
TREŚĆ SZKOLNEGO PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO

Rozwój osobisty ucznia

Cele	Zadania/ treści	Formy realizacji
Budowanie poczucia własnej wartości.	- stwarzanie atmosfery życzliwości i wzajemnej tolerancji, - zachęcanie do pozytywnego myślenia o sobie i innych, - rozwijanie zainteresowań uczniów, - objęcie opieką uczniów zdolnych, - objęcie opieką uczniów mających trudności szkolne bądź społeczne, - udzielanie wsparcia w sytuacjach trudnych, - ćwiczenie umiejętności udzielania informacji zwrotnych i tworzenia konstruktywnej krytyki, - stosowanie oceniania kształtującego ukierunkowanego na udział ucznia w ocenie samego siebie, bardziej świadome uczenie się, zwiększenie poczucia własnej wartości oraz większe zaangażowanie uczniów w osiąganie wyznaczonych celów, - samoocena jako jeden z elementów oceny zachowania.	lekcje wychowawcze, zajęcia ze specjalistami z poradni psychologiczno-pedagogicznej, kółka zainteresowań, pomoc psychologiczno – pedagogiczna, kontakty indywidualne z dziećmi, dostosowanie wymagań edukacyjnych, organizacja i udział w konkursach, zajęcia indywidualne ze specjalistami, imprezy szkolne i klasowe, ocenianie kształtujące, organizacja konkursu wokalnego "Karuzela z piosenkami" przy współpracy Fundacji "Nie Czekaj", recitalu skrzypcowego z zakresu muzyki rozrywkowej, koncertu "Muzyka przy świecach".
Motywowanie do nauki szkolnej, zapobieganie wagarom.	- stosowanie aktywizujących metod nauczania, - prowadzenie przez nauczycieli ciekawych lekcji, - wykorzystywanie w nauczaniu nowoczesnych technologii komunikacyjnych i multimedialnych, - indywidualizacja w pracy z uczniem, - stawianie uczniom wymagań adekwatnych do ich możliwości, - dostosowanie wymagań do możliwości psychofizycznych uczniów, stosowanie zaleceń PPP, - kształcenie umiejętności skutecznego uczenia się oraz zdobywania informacji z tradycyjnych i nowoczesnych źródeł i nośników informacji w szkole i poza nią, - uzasadnianie ocen uczniów, - stosowanie znanych, jasnych i czytelnych kryteriów oceniania, - ukazywanie uczniom wartości systematycznej pracy, zdobywania wiedzy, - motywujący system oceniania, - dostrzeganie nawet drobnych postępów dziecka, nagradzanie za włożony wysiłek, - budowanie właściwych relacji na poziomie N-U, - stała współpraca z rodzicami uczniów mających trudności dydaktyczne i wychowawcze, - organizacja dodatkowej pomocy i wsparcia uczniom, - nauka organizacji i planowania dnia oraz racjonalnego odpoczynku, - bieżąca kontrola frekwencji uczniów.	zajęcia dydaktyczne, lekcje wychowawcze, zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, zajęcia specjalistyczne, zajęcia indywidualne z psychologiem, pedagogiem, zajęcia warsztatowe z pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznej, zajęcia warsztatowe w klasach VII, VIII prowadzone przez psychologa dotyczące motywacji do nauki „Chce mi się" , innowacja pedagogiczna „Kreatywny pierwszak",
Rozwijanie umiejętności współdziałania.	- integracja zespołów klasowych i oddziałów przygotowawczych, - budowanie poczucia więzi z innymi, - nabywanie umiejętności wspólnego działania, - kształtowanie umiejętności komunikowania się, - rozwijanie empatii, - uświadamianie zasad dobrego wychowania i kultury osobistej, - zapobieganie antagonizmom wewnątrzklasowym i międzyklasowym, - zachęcanie do pomocy uczniom słabszym w nauce, - odwiedzanie i pomaganie chorym uczniom,	lekcje wychowawcze, kontakty indywidualne z pedagogami i psychologiem, zajęcia integracyjne, organizacja imprez szkolnych i klasowych zgodnie z aktualnymi wymogami Ministerstwa Zdrowia, wydarzenia organizowane we współpracy z innymi organizacjami, zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno - społeczne, zajęcia tematyczne ("Przekazywanie swoich uczuć i potrzeb Język - ja, język - ty"), program wolontariatu „Starszy

	- doskonalenie umiejętności wychowawczych nauczycieli, - rozmowy na temat tolerancji i godności ludzkiej, - odbudowanie i umacnianie u uczniów prawidłowych relacji w grupie klasowej, poczucia wspólnoty (reintegracja).	kolega, starsza koleżanka", "Pogotowie Koleżeńskie", szkolenia rady pedagogicznej, doskonalenie zawodowe, obchody "Dnia Dobrego Uczynku", "Dzień Życzliwości, szkolne koło Caritas.
Rozwijanie świadomości własnych potrzeb i odczuwanych emocji.	- pomoc w samopoznaniu i samoocenie, - rozwijanie umiejętności nazywania i rozpoznawania emocji w sposób adekwatny do wieku, - rozwijanie umiejętności wyrażania emocji, - ćwiczenie umiejętności konstruktywnego wyrażania złości, frustracji, gniewu, - rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych, -poszukiwanie wspólnych rozwiązań w sytuacjach konfliktowych, - wdrażanie do samodzielnego rozpoznawania i rozwijania własnych zainteresowań, - przekazywanie wiedzy na temat zmian fizycznych i psychicznych dokonujących się w okresie adolescencji, uwrażliwienie na problem depresji, spadków i wahań nastrojów, szczególnie w tym okresie, - poszerzenie wiedzy uczniów na temat wpływu sytuacji kryzysowej na funkcjonowanie w szkole oraz możliwości uzyskania pomocy w szkole i poza nią.	lekcje wychowawcze, kontakty indywidualne z wychowawcą, pedagogiem, pedagogiem specjalnym, psychologiem, zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno - społeczne, zajęcia z pracownikami Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Pszczynie, zajęcia profilaktyczno - wychowawcze (np. "Co to jest stres?", "Sposoby radzenia sobie ze stresem", "Konstruktywne sposoby radzenia sobie ze złością"), realizacja programu rekomendowanego „Apteczka pierwszej pomocy emocjonalnej", projekt "Ciekawscy trzecioklasiści", „Dlaczego wszystkie pytania są dobre?", program: "Między nami kobietkami", organizacja Dnia Walki z Depresją., udział nauczycieli w szkoloeniu na temat depresji u dzieci.
Wychowanie do wartości, kształtowanie postaw i respektowanie norm społecznych	-zachęcanie do dostrzegania wartości istotnych dla ogółu społeczeństwa oraz dla każdego indywidualnie, - ukazywanie właściwych postaw społecznych i wzorców moralnych, - kształtowanie umiejętności dokonywania wyborów i ustalania własnej hierarchii wartości, - podkreślanie atrakcyjności dobra, - postrzeganie wiedzy jako wartości, - poznanie i kultywowanie zwyczajów bożonarodzeniowych, wielkanocnych, związanych z pożegnaniem zimy i nadejściem wiosny, - edukacja kulturalna, - rozwijanie postaw prospołecznych, - kreowanie postaw prospołecznych w sytuacji kryzysowej.	odwoływanie się do podstawowych wartości ogólnoludzkich w trakcie realizowania podstaw programowych, zajęcia profilaktyczno - wychowawcze (np."Wartości w naszym życiu"), oddziaływanie własnym dobrym przykładem, uzasadnianie przekazywanych treści w trakcie lekcji przedmiotowych, klasowe spotkanie opłatkowe, upominki z okazji świąt, Mikołajki, Andrzejki, Koncert Świąteczny, konkursy i koncerty okolicznościowe, okolicznościowe gazetki ścienne w klasach i na korytarzach, udział uczniów w imprezach organizowanych przez kina i teatry zgodnie z aktualnymi wytycznymi Ministerstwa Zdrowia, działalność szkolnego koła Caritas, działalność koła polonistycznego, recytatorskiego.
Wsparcie uczniów – cudzoziemców w pokonywaniu trudności związanych z wcześniejszym kształceniem za granicą	- tworzenie oddziałów przygotowawczych dla dzieci przybywających z Ukrainy, - stwarzanie uczniom cudzoziemskim odpowiednich warunków do adaptacji i nauki w nowym środowisku, - diagnozowanie ewentualnych przyczyn trudności w nauce i zachowaniu – organizowanie adekwatnej pomocy, - włączanie uczniów cudzoziemskich w działalność pozalekcyjną szkoły – wydarzenia, konkursy, akcje, itp. - zapoznawanie uczniów cudzoziemskich z kulturą naszego kraju i regionu, przybliżanie pozostałym uczniom kultury dziecka cudzoziemskiego, - kwalifikowanie uczniów, którzy osiągnęli wystarczające kompetencje językowe, do przejścia z oddziałów przygotowawczych do oddziałów ogólnodostępnych, - rozmowy z uczniami i natychmiastowe reagowanie na wszelkie objawy ksenofobii, które mogą się pojawić (zarówno w stosunku do uczniów ukraińskich, jak i polskich).	zapewnienie uczniom dodatkowych zajęć z języka polskiego oraz w zależności od potrzeb dodatkowych zajęć wyrównujących różnice programowe, opieka w oddziałach przygotowawczych ze strony pomocy nauczyciela – dodatkowej osoby pochodzącej z Ukrainy, zbiórki charytatywne – plecaki, przybory szkolne, zajęcia integracyjne w klasach, ogniska, wycieczki, półkolonie, opieka psychologiczno-pedagogiczna.

Rola rodziny w życiu człowieka

Cele	Zadania/ treści	Formy realizacji
Wspieranie roli i wartości rodziny.	- podkreślanie roli rodziny w życiu człowieka, -wspieranie rodzin w wypełnianiu ich funkcji wychowawczych, - udzielanie rodzinom wsparcia w sytuacjach trudnych, - modelowanie form spędzania czasu wolnego, - angażowanie rodziców w działalność klasową i szkolną, - zapoznanie z instytucjami wspomagającymi dziecko i jego rodzinę, - angażowanie dzieci do wykonania upominków dla osób bliskich z okazji różnych uroczystości, - organizowanie wspólnych spotkań klasowych z okazji różnych uroczystości, - zachęcanie do wspólnego świętowanie i spędzanie czasu wolnego z rodziną, - prawa i obowiązki członków rodziny, - poznawanie własnych korzeni i poczucia tożsamości z własna rodziną, - rozwijanie kompetencji wychowawczych rodziców, - organizacja pedagogizacji rodziców dot. ważnych problemów wychowawczych, trudności wynikających z okresu rozwojowego dziecka oraz zagrożeń dziecka we współczesnym świecie, - wspieranie rodziców w rozwiązywaniu indywidualnych problemów wychowawczych, - udzielanie wsparcia rodzinom uczniów, u których rozpoznano objawy depresji lub obniżenia kondycji psychicznej.	konsultacje indywidualne, wywiadówki, rozmowy ze specjalistami, pogadanki w klasach, prelekcje dla rodziców z udziałem specjalistów z zakresu psychologii, pedagogiki, psychoterapii i in., udział w organizacji imprez szkolnych i klasowych, prelekcje, organizacja uroczystości typu Dzień Matki, klasowe spotkania wigilijne, upominki na Dzień Babci, Dzień Dziadka, zgodnie z zaleceniami Ministerstwa Zdrowia, realizacja innowacji pedagogicznej "Historia łączy pokolenia", indywidualne rozmowy wspierające z uczniami i rodzicami, lekcje religii i wychowania do życia w rodzinie.

Edukacja patriotyczna i regionalna

Cele	Zadania/ treści	Formy realizacji
Podkreślanie wartości patriotyzmu lokalnego, regionalnego i ojczystego	- podkreślanie wartości patriotycznych w trakcie wydarzeń szkolnych, - organizacja akademii szkolnych z okazji świąt państwowych, - uczestniczenie w kultywowaniu tradycji szkoły, miejscowości, regionu i państwa, - włączanie się w akcje i wydarzenia lokalne, - nawiązanie kontaktów ze znanymi ludźmi naszego regionu.	akademie szkolne, lekcje przedmiotowe, zespół regionalny „Jedyneczka", ślubowanie klas pierwszych, uroczyste pożegnanie uczniów kończących szkołę, spotkania ze znanymi ludźmi z regionu, realizacja projektu: "Żywa lekcja historii". ", projekt we współpracy z Powiatową Biblioteką Publiczną – „Niezwykłe historie Polek".
Zapoznawanie z historią lokalną i regionalną	- przekazywanie wiadomości na temat ważnych wydarzeń w historii społeczności lokalnej i regionalnej, - zapoznanie z zabytkami i miejscami pamięci narodowej, - organizacja wycieczek po najbliższej okolicy, lekcje w terenie, - realizacja programów autorskich.	lekcje wychowawcze, lekcje przedmiotowe, udział w wydarzeniach lokalnych („Mały Brzym).
Współpraca ze środowiskiem lokalnym	-poznanie pracy instytucji społecznych i samorządowych oraz zakładów pracy, znajdujących się w naszym mieście, - spotkania z osobami znaczącymi w naszym środowisku lokalnym (burmistrz, radni, przedstawiciele lokalnego środowiska artystycznego), - współpraca z prasą lokalną, - kształtowanie pozytywnego wizerunku szkoły.	lekcje wychowawcze, zajęcia z doradcą zawodowym, współpraca z mediami, redagowanie strony internetowej naszej szkoły, udział w imprezach, akademiach okolicznościowych, konkursach, zawodach sportowych itp., promowanie szkoły w mediach oraz na stronie internetowej szkoły.

Promocja zdrowego stylu życia

Cele	Zadania/ treści	Formy realizacji
Podkreślanie wartości zdrowia i zdrowego stylu życia.	- promocja zdrowia fizycznego i psychicznego, -zachęcanie do zdrowego stylu życia, - zwracanie uwagi na czystość osobistą i miejsca pracy, - udział w akcjach prozdrowotnych, - zaangażowanie w akcje i badania przesiewowe, - profilaktyka p/próchnicza, - profilaktyka czerniaka, - uświadamianie zagrożeń wynikających z uzależnień, - uświadamianie zagrożeń wynikających z chorób zakaźnych, w tym możliwości zarażenia wirusem SARS –COV-2	spożywanie drugiego śniadania w szkole w klasach I – III, „Szklanka mleka", wspólne spożywanie posiłków w klasach i na stołówce szkolnej, spotkania z pielęgniarką, profilaktyka chorób zakaźnych, chorób serca, profilaktyczne badanie wzroku, przesiewowe badanie słuchu, diagnozowanie wad postawy, zaburzeń somatycznych, programy profilaktyczne: "Niesamowity świat higieny jamy ustnej", profilaktyka czerniaka, fluoryzacja, koła przedmiotowe i zainteresowań, zajęcia ze specjalistami nt. profilaktyki zachowań ryzykownych związanych z środkami psychoaktywnymi, kontynuacja realizacji programu rekomendowanego "Przyjaciele Zippiego".
Zachęcanie do aktywnego spędzania czasu wolnego.	- angażowanie uczniów i rodziców w ogólnodostępne wydarzenia sportowe, - zachęcanie uczniów do udziału w kołach sportowych, - udzielanie się w konkursach sportowych, - organizacja „Białej Szkoły" (nauka jazdy na nartach, wycieczki krajoznawczo – turystyczne), - popularyzacja aktywnego wypoczynku.	„Biała szkoła", Dzień Sportu, „Czwartki lekkoatletyczne", „Tydzień zdrowia", Memoriał Beaty Koczwary Piłot" – bicie rekordu szkoły w skoku dal", wycieczki turystyczno – krajoznawcze, Szkolne Koło Turystyczne „Dreptej", Nordic Walking zajęcia badmintona,, drużyna harcerska, zajęcia profilaktyczno – wychowawcze: "Jak miło i ciekawie spędzać czas wolny?", "Dbamy o prawidłową postawę ciała", "Jak się odżywiać?", "Ruch to zdrowie", "Choroby cywilizacyjne i społeczne", "Konsekwencje niedoboru i nadmiaru pokarmu", współpraca z Pszczyńskim Ośrodkiem Sportu i Rekreacji, Miejskim Ośrodkiem Rekreacji i Sportu oraz innymi tego typu organizacjami,
Stosowanie się do zasad zdrowego żywienia.	- kształtowanie właściwych nawyków zdrowotnych i higienicznych, - zapoznawanie uczniów z piramidą zdrowego żywienia, - uczenie uczniów zasad tworzenia racjonalnej i zbilansowanej diety, - kształtowanie nawyków higieniczno – zdrowotnych, - organizacja konkursów i gazetek tematycznych, - budowanie kultury spożywania posiłków i poszanowania dla żywności, - wzmocnienie ochrony zdrowia dzieci poprzez ograniczenie w żywieniu zbiorowym środków spożywczych zawierających znaczne ilości składników niezalecanych dla ich rozwoju.	gazetki ścienne, lekcje wychowawcze, zajęcia na świetlicy szkolnej, spotkania ze szkolną pielęgniarką, spożywanie posiłków na stołówce szkolnej, pogadanki z uczniami.

Profilaktyka uzależnień i zachowań ryzykownych

Cele	Zadania/ treści	Formy realizacji
Dbałość o bezpieczeństwo uczniów	- zapoznawanie uczniów z formami bezpiecznego i odpowiedniego zachowania w miejscach publicznych (bezpieczne przechodzenie przez jezdnię, korzystanie ze środków komunikacji itp.),	lekcje wychowawcze, spotkania z funkcjonariuszami policji i straży miejskiej, lekcje tematyczne, działania ewaluacyjne – ankiety, dyżury nauczycieli

	- monitorowanie bezpieczeństwa w klasach oraz w trakcie przerw, - stosowanie procedur – reagowanie w sytuacjach kryzysowych, - diagnoza czynników ryzyka i obszarów chroniących, - wzmacnianie dyżurów w miejscach, w których uczniowie czują się zagrożeni – toalety, korytarz, szatnia wf, - bieżące diagnozowanie bezpieczeństwa w szkole, - wpajanie zasad bezpiecznego u kulturalnego zachowanie się w szkole i poza nią, - reagowanie na wszelkie przejawy agresji przez wszystkich pracowników szkoły i wskazywanie na korzyści płynące z kulturalnej postawy, -przekazywanie informacji na temat zasad udzielania pierwszej pomocy, - uczulenie dzieci na ryzyko związane z możliwością zarażenia wirusem SARS –COV-2, - spotkania z przedstawicielami policji nt. konsekwencji nieprzestrzegania prawa i zagrożeń środowiska lokalnego .	na przerwach, każdorazowe konsekwentne wychwytywanie i wykazywanie szkodliwości różnego typu zachowań, egzamin na kartę rowerową, spotkania z pielęgniarką (“Nieszczęśliwe wypadki wśród dzieci”, “Udzielenie pierwszej pomocy w nagłych wypadkach”), zajęcia ze specjalistami z PPP.
Wczesna diagnoza trudnej sytuacji rodzinnej dziecka w celu zapobiegania zaburzeniom w rozwoju i funkcjonowaniu dziecka	- poznanie warunków domowych ucznia, - współpraca z jednostkami działającymi na rzecz dzieci i rodziny (pracownicy socjalni, kuratorzy, asystenci rodzin), - organizacja działań pomocowych, - organizowanie wypoczynku letniego, - organizowanie pomocy rzeczowej, - nawiązanie ścisłej współpracy z rodzicami uczniów przejawiających zachowania agresywne.	spotkania z rodzicami, konsultacje indywidualne, wywiadówki, szkolenia, pomoc psychologiczno – pedagogiczna, działania pedagoga, pedagoga specjalnego, psychologa, akcja charytatywna “Szlachetny Dar”, wypoczynek letni, dofinansowanie do Białej Szkoły, pomoc rzeczowa,
Organizowanie pomocy psychologiczno – pedagogicznej uczniom oraz udzielanie wsparcia	-organizowanie pomocy psychologiczno - pedagogicznej zgodnie z rozporządzeniem MEN w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno - pedagogicznej, - kwalifikowanie uczniów do różnego rodzaju form pomocy psychologiczno - pedagogicznej, - realizacja zaleceń poradni psychologiczno - pedagogicznej, -współpraca z rodzicami nad wyrównywaniem braków edukacyjnych dziecka, - organizowanie zajęć wspomagających rozwój ucznia i wyrównujących jego braki, - opracowywanie indywidualnych lub grupowych planów pracy terapeutycznej dokumentowanej w dzienniku pracy nauczyciela prowadzącego zajęcia, - udzielanie wsparcia w sytuacjach trudnych, - rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych, - w przypadku uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego opracowywanie Indywidualnych Programów Edukacyjno - Terapeutycznych, - dokonywanie wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania uczniów posiadających orzeczenia do kształcenia specjalnego, - organizacja zajęć świetlicowych, - pomoc uczniom z fragmentarycznymi deficytami rozwojowymi.	konsultacje z rodzicami, współpraca z poradnią psychologiczno – pedagogiczną, innymi poradniami specjalistycznymi oraz z organizacjami działającymi na rzecz dzieci i rodziny, akcje charytatywne, pomoc psychologiczno – pedagogiczna (zajęcia logopedyczne, korekcyjno - kompensacyjne, rozwijające kompetencje emocjonalno - społeczne, dydaktyczno – wyrównawcze), rewalidacyjne, nauczanie indywidualne, warsztaty tematyczne, zajęcia dodatkowe, pomoc w odrabianiu zajęć domowych w trakcie pobytu w świetlicy szkolnej, głośne czytanie tekstów (“Czytam, słucham, rozumiem”), świetlicowe konkursy spostrzegawczości i umiejętności komunikacyjnych, w zależności od sytuacji epidemiologicznej w kraju kontynuowanie programu opartego na idei wolontariatu: “Starszy kolega, starsza koleżanka”, realizacja programu “Pogotowie koleżeńskie”.
Przeciwdziałanie przemocy i agresji	- eliminowanie zachowań agresywnych i przemocowych, - tworzenie atmosfery życzliwości i wzajemnego zrozumienia, - praca nad radzeniem sobie ze stresem, frustracją, złością, - rozwijanie umiejętności nazywania własnych stanów emocjonalnych, - rozwijanie umiejętności nawiązywania kontaktów społecznych i budowania prawidłowych relacji z innymi, - rozwijanie umiejętności organizowania czasu wolnego, -dostarczanie wiedzy teoretycznej na temat agresji, presji i sposobu radzenia sobie z agresją własną i innych, - udział w konkursach profilaktycznych, - współpraca z instytucjami w zakresie realizacji procedury	spotkania z rodzicami, prelekcje dla uczniów (“Konsekwencje nieprzestrzegania prawa”), rozmowy indywidualne ze sprawcami przemocy, warsztaty z uczniami (“Co to znaczy zachowywać się agresywnie?”, “Czym jest przemoc?”, “Dlaczego zachowujemy się agresywnie?”, “Jak zapobiegać i postępować z przemocą w szkole?”), procedury postępowania, Dzień Życzliwości, pomoc psychologiczno – pedagogiczna, zajęcia prowadzone przez pracowników Poradni Psychologiczno –

	"Niebieskiej Karty", - przygotowanie uczniów i rodziców na możliwość kontaktu z przemocą w sieci i social mediach, - zapoznanie uczniów z prawnymi i moralnymi skutkami przemocy, -przekazywanie uczniom wiedzy na temat wpływu telewizji i gier komputerowych na postawy i zachowania agresywne oraz skutki cyberprzemocy.	Pedagogicznej w Pszczynie, zajęcia pozalekcyjne, nauka technik relaksacyjnych, "Skrzynka zaufania" w szkole, zajęcia na temat bezpieczeństwa w sieci, lekcje uświadamiające z netykiety, zajęcia wychowawcze ("komputer - korzyści i zagrożenia", "Krytycznym okiem - analiza treści wybranych czasopism, gier komputerowych, programów telewizyjnych")
Przeciwdziałanie współczesnym zagrożeniom związanym ze środkami psychoaktywnymi	- przeciwdziałanie pojawieniu się zachowań ryzykownych związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów i wychowanków.	-współpraca z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania postawy prozdrowotnej i zdrowego stylu życia, -poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, -rozpoznawania wczesnych objawów używania środków i substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach; -prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków i substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych; -dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków psychoaktywnych, -udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków i substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, -realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego, pogadanki na lekcjach wychowawczych, podczas zajęć z pedagogiem, psychologiem, mających na celu kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków i substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów i wychowanków; -przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspokajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej; -włączanie, w razie potrzeby, w indywidualny program edukacyjno-

		terapeutyczny działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków i substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych; -udział w konkursie międzyszkolnym "Spotkania z Profilaktyką", -zajęcia ze specjalistą z zakresu profilaktyki zachowań ryzykownych związanych z alkoholem, dopalaczami i narkotykami, -dwugodzinne zajęcia warsztatowe w klasach VII- VIII z zakresu profilaktyki uzależnień prowadzone przez specjalistów z Ośrodka Środowiskowej Opieki Psychologicznej I Psychoterapeutycznej dla Dzieci i Młodzieży w Bielsku –Białej.

Edukacja czytelnicza i medialna

Cele	Zadania/ treści	Formy realizacji
Wskazywanie roli książki jako źródła wiedzy, rozwoju i rozrywki.	- budowanie nawyku czytania, - praca nad kulturą obcowania z książką, - zapoznanie się z zasadami zachowania w bibliotekach, - promowanie czytelnictwa, - zapoznawanie z książką i promowanie czytelnictwa wśród najmłodszych, - zapoznawanie uczniów z procesem powstawania książki i angażowanie ich w podobne działania.	działalność biblioteki szkolnej, współpraca z biblioteką miejską i pedagogiczną, udział w akcji „Cała Polska czyta dzieciom", "Wielka Liga czytelników", warsztaty „Od tabliczki glinianej do...", akcje „Czytelnik Roku", "Randka w ciemno z książką", organizowanie konkursów, wystaw czytelniczych, obchody Miesiąca Bibliotek Szkolnych, spotkania z autorami książek, realizacja innowacji pedagogicznych: "Powtórka lekturka", „Lekturowe dyskusje", Międzynarodowy projekt edukacyjny "Czytam z klasą". „Lekturki spod chmurki", cykl spotkań „Książką połączeni – czyli uczymy się czytać razem" – kl. I-II.
Rozwijanie umiejętności świadomego korzystania ze środków masowego przekazu.	- zapoznawanie uczniów z kulturą mass mediów, - wykorzystywanie technologii informatycznych w procesie nauczania, - rozwijanie kreatywności uczniów, - zapoznawanie uczniów z umiejętnościami technologicznymi w celu tworzenia informacji, - zapobieganie uzależnieniom od środków masowego przekazu- Internet, komputer, telewizja, telefon komórkowy.	lekcje wychowawcze, zajęcia przedmiotowe, zajęcia biblioteczne, kółka zainteresowań, gazetka szkolna, zajęcia z pedagogiem i psychologiem szkolnym.

Zainteresowanie ochroną środowiska i ekologią

Cele	Zadania/ treści	Formy realizacji
Pobudzanie zainteresowania uczniów ochroną	- kształtowanie nawyków związanych z ochroną przyrody, - angażowanie się w akcje proekologiczne, - uczenie wstępnej segregacji odpadów, - udział w zbiórkach surowców wtórnych,	zbieranie nakrętek, baterii i zużytych tonerów, wycieczka do Krakowa – "Ogród Doświadczeń", happening ekologiczny, zielnik, wycieczka do oczyszczalni

środowiska i ekologią		ścieków w Komorowicach – klasy VIII,
Wyrabianie u uczniów wrażliwości na piękno naszej ojczyzny	- zachęcenie do dbałości o stan środowiska naturalnego w najbliższej okolicy, - organizacja akcji proekologicznych, - wycieczki krajoznawcze – turystyczne,	Dzień Ziemi, „Sprzątanie Świata”, „Nordic Walking”, wycieczki krajoznawcze,
Kształtowanie osobowości zdolnej do krytycznego myślenia	- uwrażliwianie uczniów na zagrożenia środowiska i istot żywych, - udział w akcjach społecznych na rzecz środowiska i zwierząt, - wzbudzanie empatii.	lekcje przyrody, lekcje przedmiotowe, lekcje wychowawcze, pogadanki z uczniami, akcje społeczne.

Rozwijanie samorządowej działalności uczniów

Cele	Zadania/ treści	Formy realizacji
Rozwijanie samorządności uczniów	- wybór i działania samorządu klasowego, - organizacja wyborów do samorządu szkolnego, - działalność w samorządzie klasowym i szkolnym, - organizacja wydarzeń szkolnych,	samorządy klasowe, samorząd szkolny,
Rozwijanie przedsiębiorczości uczniów	- działania samorządu szkolnego i samorządów klasowych, - organizacja Tygodnia Kariery oraz Dnia Przedsiębiorczości,	samorządy, doradca zawodowy,
Budowanie świadomości własnych praw i obowiązków	- zapoznanie z prawami i obowiązkami ucznia, - zapoznanie się z Konwencją Praw Dziecka, - stosowanie się do kryteriów oceny zachowania, - zaangażowanie się w obchody Ogólnopolskiego Dnia Praw Dziecka.	lekcje wychowawcze, gazetki ścienne, informacje na stronie internetowej szkoły, rozmowy indywidualne, debaty szkolne.

Doradztwo zawodowe

Cele	Zadania/ treści	Formy realizacji
Rozwijanie umiejętności podejmowania decyzji o wyborze drogi dalszego kształcenia i zawodu	-udzielanie informacji o ofercie edukacyjnej szkół średnich, zawodach, kwalifikacjach i stanowiskach pracy oraz możliwościach uzyskania kwalifikacji zgodnych z potrzebami rynku pracy i predyspozycjami zawodowymi, - poznawanie różnorodności zawodów – wycieczki do zakładów pracy.	warsztaty z doradcą zawodowym wg harmonogramu, lekcje wychowawcze, konsultacje indywidualne, udział w dniach otwartych szkół średnich, wizyty w instytucjach rynku pracy.
Poszerzanie wiedzy na temat swoich talentów i predyspozycji zawodowych w kontekście współczesnego rynku pracy.	-uczestnictwo w warsztatach z zakresu odkrywania i rozwijania talentów, mocnych stron i predyspozycji zawodowych, -uczestnictwo w warsztatach dotyczących współczesnego rynku pracy.	warsztaty z doradcą zawodowym wg harmonogramu, lekcje wychowawcze, konsultacje indywidualne, lekcje przedmiotowe.

3. Czas realizacji:

Program wychowawczo-profilaktyczny będzie realizowany w roku szkolnym 2022/2023 z możliwością modyfikacji w zależności od zaistniałych potrzeb i sytuacji.

4. Odbiorcy programu:

Uczniowie, rodzice, nauczyciele i inni pracownicy Szkoły Podstawowej im. Książąt Pszczyńskich w Pszczynie.

5. Metody i formy realizacji programu:

- metody pracy z uczniem: metody aktywne, warsztaty, gry i zabawy, dyskusje na forum grupy, scenki rodzajowe, twórczość dzieci (artystyczna, plastyczna, techniczna, muzyczna, teatralna, literacka, itp.), drama, wycieczki tematyczne, turystyczno - krajoznawcze, rajdy, filmy, przedstawienia, itp.,
- formy pracy z uczniem: praca w zespołach, praca w grupach, praca indywidualna,
- metody pracy z rodziną ucznia: pedagogizacja rodziców w zakresie potrzeb dziecka z uwzględnieniem okresu rozwojowego, poradnictwo indywidualne, współpraca w przygotowaniu różnych imprez klasowych i szkolnych, udział rodziców w opracowaniu WOPFU, IPET-ów, spotkania ogólne,
- formy pracy z nauczycielami i innymi pracownikami szkoły: WDN, szkolenia zewnętrzne, doskonalenie pracy własnej, konsultacje ze specjalistami, współpraca z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Pszczynie i innymi jednostkami wspierającymi, konsultacje koleżeńskie, spotkania ogólne, praca w zespołach samokształceniowych,
- rozwijanie działalności samorządu szkolnego: rozwijanie samorządności uczniów, wyrabianie poczucia odpowiedzialności za prawidłowe funkcjonowanie szkoły, rozwijanie inicjatywy uczniowskiej, poznanie i upowszechnienie praw i obowiązków ucznia**.**

6. Realizatorzy programu:

Dyrekcja, nauczyciele, specjaliści i inni pracownicy szkoły oraz pracownicy instytucji wspierających i wspomagających szkołę w jej zadaniach wychowawczych.

7. Zasady rozpoznawania i zaspokajania potrzeb wychowawczych uczniów:

1) Diagnozowanie środowiska rodzinnego uczniów poprzez rozmowy indywidualne z rodzicami, konsultacje z pracownikami Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Pszczynie, Kuratorskiej Służby Sądowej, Ośrodka Pomocy Społecznej w Pszczynie, policji, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Pszczynie, sądu.
2) Obserwacja funkcjonowania uczniów w środowisku szkolnym – postępy w nauce, zachowanie w trakcie lekcji, podczas przerw w relacjach z innymi uczniami, zajęciach pozaszkolnych (obserwacja pedagogiczna i psychologiczna, rozmowy z uczniami, techniki socjometryczne).
3) Dostosowanie wymagań edukacyjnych do zaleceń i wskazówek zawartych w opiniach, orzeczeniach PPP (np. przygotowywanie sprawdzianów o mniejszym stopniu trudności, wydłużenie czasu przeznaczonego na napisanie sprawdzianów, itp.).
4) Stworzenie uczniom warunków do wyrównywania deficytów rozwojowych:

- zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze,
- zajęcia rozwijające umiejętność uczenia się,
- zajęcia korekcyjno-kompensacyjne,
- zajęcia rewalidacyjne,
- zajęcia logopedyczne,
- zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne,
- zajęcia rozwijające kreatywność i uzdolnienia,
- nauczanie indywidualne,
- zindywidualizowana ścieżka kształcenia,
- opieka nauczycieli współorganizujących proces kształcenia specjalnego,
- pomoc nauczyciela.

1) Ścisła współpraca z instytucjami wspomagającymi pracę szkoły: Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w Pszczynie, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Pszczynie, policją, sądem, Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Pszczynie, Liceum Ogólnokształcącym im. B. Chrobrego w Pszczynie, Ośrodkiem Środowiskowej Opieki Psychologicznej i Psychoterapeutycznej dla dzieci i młodzieży w Bielsku-Białej,
2) Poznawanie predyspozycji, możliwości, potrzeb ucznia i reagowanie na jego potrzeby (obserwacja pracy samodzielnej i grupowej, analiza testów prac pisemnych i odpowiedzi ustnej).
3) Praca z uczniem zdolnym poprzez realizację indywidualnych programów nauki, autorskich programów ukierunkowanych na pracę z uczniem szczególnie uzdolnionym, działalność kół zainteresowań, organizowanie konkursów przedmiotowych na szczeblu szkolnym i wyższym.
4) Zapewnienie opieki i pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (współpraca nauczycieli z nauczycielami współorganizującymi proces kształcenia specjalnego, logopedą, psychologiem, pedagogiem, pedagogiem specjalnym, opiekunami kół zainteresowań, udział nauczycieli w szkoleniach dotyczących pracy z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz realizacji rekomendowanych programów profilaktycznych).

8. Zasady współpracy z rodzicami:

1) W szkole działa Rada Rodziców, która współtworzy, uchwala lub opiniuje najważniejsze dokumenty szkolne (statut, program wychowawczo-profilaktyczny).
2) Każdy rodzic na pierwszym w roku szkolnym spotkaniu otrzymuje informacje z wykazem nauczycieli uczących w danej klasie, kalendarz roku szkolnego, harmonogram spotkań klasowych, poznaje wymagania programowe z poszczególnych przedmiotów oraz cele, zadania i sposoby realizacji zawarte w programie wychowawczo-profilaktycznym oraz planie pracy wychowawcy klasowego.
3) Co najmniej tydzień przed spotkaniem wychowawca przekazuje rodzicom informacje o terminie i przebiegu spotkania.
4) Każde spotkanie z wychowawcą odbywa się w atmosferze wzajemnego zrozumienia i sprzyja dobrej komunikacji.
5) W czasie spotkań ogólnych z rodzicami omawia się mocne i słabe strony wyłącznie zespołu klasowego, natomiast ewentualne trudności dydaktyczne i wychowawcze poszczególnych uczniów poruszane są podczas rozmów indywidualnych, w myśl zasady: chwal publicznie, gań indywidualnie. Wychowawcy unikają zapraszania rodziców na indywidualne rozmowy poprzez wyczytywanie ich na ogólnym zebraniu. Czynią to poprzez mail, sms, dziennik elektroniczny, list lub notatkę przekazaną przez dziecko.
6) Rodzice uczestniczą w różnych uroczystościach klasowych i szkolnych (w zależności od

sytuacji epidemiologicznej oraz zgodnie z wytycznymi MEN, MZ I GIS).

7) Rodzice angażowani są do różnych prac i opieki podczas wycieczek i imprez szkolnych (w zależności od sytuacji epidemiologicznej oraz zgodnie z wytycznymi MEN, MZ i GIS).
8) Rodzice angażujący się na rzecz klasy i szkoły otrzymują podziękowania w formie listu gratulacyjnego lub podziękowania ustnego na forum społeczności szkolnej.
9) Wychowawcy klas mają obowiązek utrzymywania ścisłej współpracy z rodzicami uczniów sprawiających szczególne kłopoty wychowawcze i mających trudności w nauce.
10) Nauczyciele przedmiotów mają obowiązek nawiązania systematycznej współpracy z rodzicami uczniów wykazującymi trudności w opanowaniu materiału programowego z poszczególnych przedmiotów.
11) Szkoła zapewnia rodzicom różne formy pomocy:
    - pomoc psychologiczna (obserwacja, diagnoza, terapia, mediacja, poradnictwo),
    - pomoc pedagogiczna (pedagogizacja, wskazówki dotyczące pracy z dzieckiem, zajęcia specjalistyczne, wsparcie w zakresie wychowania),
    - pomoc materialna (dofinansowanie posiłków, akcje charytatywne, poszukiwania sponsorów, stypendia za wyniki w nauce i osiągnięcia sportowe).

ROZDZIAŁ IV.

PLAN PRACY WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEJ W KLASACH I – III

PROBLEMATYKA	SPOSOBY REALIZAJI	TERMIN REALIZACJI
Organizowanie zespołów klasowych i urządzanie klas. Propozycje działań wychowawczych .	• Uroczyste rozpoczęcie roku szkolnego: powitanie klasy, zapoznanie z Regulaminem Szkoły. • Tworzenie zespołu klasowego. • Zagospodarowanie klasy. • Dbałość o miejsce pracy. • Wyznaczenie dyżurnych i ich obowiązków. • Kontrola czystości osobistej i miejsca pracy. • Opieka nad kwiatami. • Wykonywanie aktualnych gazetek. • Uporządkowanie pomocy naukowych. • Warsztatowe zajęcia integracyjne w klasach pierwszych prowadzone przez specjalistów z Ośrodka Środowiskowej Opieki Psychologicznej i Psychoterapeutycznej dla dzieci i młodzieży w Bielsku-Białej • Rozpoznanie aktualnej sytuacji uczniów.	Wrzesień Rok szkolny
Poznanie i stosowanie form dobrego zachowania w miejscach publicznych.	• Droga do i ze szkoły: kulturalne zachowanie na ulicy, zasady bezpiecznego przechodzenia przez jezdnię, zachowanie się poza szkołą. • Korzystanie ze środków komunikacji. • Zachowywanie się w miejscach publicznych. • Wycieczki tematyczne.	Rok szkolny
Poznanie regulaminu zachowania w instytucjach publicznych.	• Udział w imprezach kulturalnych: spektakl teatralny, seans filmowy, wystawa, muzeum, koncert. • Korzystanie z biblioteki szkolnej i publicznej: • wspólne czytanie i omawianie lektur, książek i czasopism. • Poznanie piękna naszej ojczyzny: • wycieczki krajoznawczo – turystyczne, • wyjazd śródroczny klas trzecich na „Białą Szkołę”	Rok szkolny Styczeń/Luty

Kształtowanie umiejętności współistnienia i współdziałania w grupie rówieśniczej i społecznej.	• Angażowanie się w uroczystości szkolne. • Zbieranie materiałów do gazetek. • Pomoc słabszym w nauce. • Jak być dobrym przyjacielem? • Udział w konkursach szkolnych i gminnych. • Wykonywanie upominków dla osób bliskich z okazji różnych uroczystości. • Kontaktowanie się na bieżąco z chorymi koleżankami i kolegami.	Rok szkolny Według potrzeb
Tworzenie i uczestnictwo w kultywowaniu tradycji szkoły, miejscowości, regionu i państwa.	• Wrzesień 1939 – rocznica wybuchu II wojny światowej. • Ślubowanie klas pierwszych. • Dzień Edukacji Narodowej. • Narodowe Święto Niepodległości. • Andrzejkowe wróżby. • Mikołajki. • Klasowe spotkanie wigilijne. • Dzień Babci, Dzień Dziadka. • Dzień Kobiet. • Dzień Wiosny. • Dzień Ziemi. • Konstytucja 3 Maja. • Dzień Matki. • Dzień Dziecka, Dzień Sportu. • Aktualne wydarzenia w kraju i na świecie.	Rok szkolny
Przeciwdziałanie agresji i przemocy.	• Eliminowanie zachowań agresywnych i przemocy: spotkania rodziców i uczniów z psychologiem dziecięcym i pedagogiem szkolnym. • Tworzenie warunków do różnorodnej aktywności uczniów na terenie szkoły. • Pogadanki wychowawcy z dziećmi na temat walki z agresją i przemocą. • „Dlaczego złość jest nam potrzebna?” – zajęcia profilaktyczno-wychowawcze. • „Dlaczego smutek jest nam potrzebny? – zajęcia profilaktyczno-wychowawcze. • „Dlaczego strach jest nam potrzebny? –- zajęcia profilaktyczno-wychowawcze. • Realizacji rekomendowanych programów profilaktycznych.	Cały rok
Stosowanie zasad kultury zdrowotnej.	• Higiena osobista. • Higiena żywienia i racjonalnego odżywiania (spożywanie drugiego śniadania w szkole). • Kształtowanie nawyków higieniczno – zdrowotnych. • Spotkanie z pielęgniarką szkolną. • Popularyzacja aktywnego wypoczynku.	Cały rok

Działania proekologiczne.	• Podjęcie działań na rzecz ochrony środowiska; zachęcanie do segregacji odpadów, udział w zbiórkach surowców wtórnych, udział w akcjach ekologicznych.	Rok szkolny

ROZDZIAŁ V.
PROPOZYCJE TEMATÓW GODZIN WYCHOWAWCZYCH DO REALIZACJI W KLASACH IV – VI

Niniejsze tematy stanowią propozycję realizacji problematyki programu wychowawczo-profilaktycznego w klasach IV – VI w trakcie roku szkolnego. Każdy z tematów należy dostosować do wieku i zainteresowań uczniów, jak również zjawisk i problemów występujących w danej klasie.

TERMIN REALIZACJI	PROBLEMATYKA	SPOSOBY REALIZACJI (PROPOZYCJE TEMATÓW LEKCYJNYCH)
WRZESIEŃ	Zasady bezpiecznego zachowania w drodze do szkoły i w szkole.	• Bezpieczne zachowanie w szkole, na lekcjach i w czasie przerw, przypomnienie procedur bezpieczeństwa obowiązujących w szkole, utrwalanie świadomego respektowania reguł sanitarnych przyjętych na czas epidemii COVID- 19. • Wakacyjne wspomnienia.
	Propozycje działań wychowawczych prowadzonych po powrocie uczniów do nauki stacjonarnej	• Ponowna adaptacja uczniów do zajęć w trybie stacjonarnym. • Przekazanie informacji o uzyskaniu pomocy. • Rozpoznanie aktualnej sytuacji uczniów.
	Rozwijanie samorządowej działalności ucznia.	• Planujemy pracę w nowym roku szkolnym. • Wybory samorządowe – samorząd klasowy i zasady działalności samorządu szkolnego. • Prawa i obowiązki ucznia wynikające ze Statutu Szkoły. Konwencja o Prawach Dziecka.
PAŹDZIERNIK	Rozwój osobisty, postrzeganie siebie, budowanie poczucia własnej wartości i motywacji do nauki.	• Jaki jestem?– moje zalety i moje wady. • Myślę pozytywnie – budowanie poczucia własnej wartości. • Jak uczyć się skutecznie? • Czy znam swoje preferencje sensoryczne? • „Jak mogę kierować swoją uwagą?” • „Jak dbać o równowagę emocjonalną?” • „Czego może nauczyć mnie krytyka?” • Rozgrzewka szarych komórek – jak efektywnie się uczyć?
	Pogłębianie tradycji własnego regionu i jej związków z kulturą narodu.	• Moje najbliższe otoczenie – miejsca pamięci w naszym mieście. • Zapalenie zniczy na grobach najbliższych i zasłużonych dla społeczności.

LISTOPAD	Budowanie więzi z innymi ludźmi. Komunikacja, asertywność, mediacje.	• Cechy warunkujące dobry kontakt z innymi. • Grzecznie i skutecznie, czyli jak komunikować się efektywnie. • Asertywność – sposób na życie. • Mam inne zdanie... - sztuka komunikowania się. • „Dzień miłych słówek" na wzór Światowego Dnia Pozdrowień – 21.11.
GRUDZIEŃ	Rola rodziny w życiu człowieka. Umiejętność dzielenia się z innymi.	• Rodzina – prawa i obowiązki jej członków. • Tradycje i zwyczaje w moim domu. • „Bukiet dobrych chęci" - rozwijanie motywacji do udzielania wzajemnej pomocy. • Wigilia klasowa – wspólny posiłek, życzenia, upominki, kolędy.
STYCZEŃ	Promocja zdrowego stylu życia. Zasady prawidłowego żywienia.	• Dbamy o prawidłową postawę ciała. • Zdrowy tryb życia. Na zmiany nigdy nie jest za późno. • Przepis na zdrowie – Piramida Zdrowego Żywienia i Stylu Życia Dzieci i Młodzieży (https://ncez.pzh.gov.pl/dzieci-i-mlodziez/piramida-zdrowego-zywienia-i-stylu-zycia-dzieci-i-mlodziezy-2/) • Jedz codziennie jedno jabłko i lekarza widuj rzadko, czyli o zdrowym odżywianiu. • Bezpieczeństwo podczas ferii zimowych.
LUTY	Presja, agresja, radzenie sobie w sytuacjach trudnych.	• O złości, radości i innych takich. Rozpoznawanie i rozumienie uczuć własnych i innych. • Klasowe sposoby na przemoc i agresję. • Nie wychylaj się, czyli o presji rówieśniczej i jak sobie z nią radzić. • "Jak radzić sobie z agresją w sieci?"
MARZEC	Zasady dobrego wychowania i kultury osobistej. Integracja grupy, rozwijanie umiejętności współdziałania i wzmacnianie przynależności do zespołu klasowego.	• Młodzieżowy savoir vivre. • My wszyscy - zabawy integracyjne na świeżym powietrzu. • Jak wspólnie zapracować na sukces, czyli razem lepiej. • O kulturze wypoczynku i rekreacji.
KWIECIEŃ	Zainteresowanie ochroną środowiska i ekologią. Edukacja czytelnicza i medialna.	• Ekologiczne ABC. • Udział w akcji „Sprzątanie Świata". • Książka jest moim przyjacielem. • Komputer – korzyści czy zagrożenia?

MAJ	Uświadomienie zagrożeń wynikających z uzależnień. Kształtowanie postaw patriotycznych.	• Uczymy się mówić „nie” - dlaczego nałogi są szkodliwe? • Co czyha na dorastającego człowieka? • Dwugodzinne zajęcia warsztatowe z zakresu profilaktyki uzależnień prowadzone przez specjalistów z Ośrodka Środowiskowej Opieki Psychologicznej i Psychoterapeutycznej dla dzieci i młodzieży w Bielsku-Białej • Za co kochamy swoje mamy? • Patriotyzm w XXI wieku.
CZERWIEC	Uczeń a nauczyciel Bezpieczeństwo na wakacjach.	• Rada Pedagogiczna - spojrzenia na własną klasę z perspektywy nauczycieli. Klasowa samoocena. • Tegoroczne radości i smutki – co było dobre, co trzeba poprawić. • Moje zachowanie – samoocena. • Bezpieczne wakacje.

ROZDZIAŁ VI.
PROPOZYCJE TEMATÓW GODZIN WYCHOWAWCZYCH DO REALIZACJI W KLASACH VII

Lp.	TEMAT	SPOSOBY REALIZACJI
1.	Przepisy BHP w szkole i poza szkołą. Higiena ciała miejsca pracy i wypoczynku.	Omówienie przepisów BHP, zasad higieny pracy i wypoczynku, utrwalanie świadomego respektowania reguł sanitarnych przyjętych na czas epidemii COVID-19.Przypomnienie procedur bezpieczeństwa obowiązujących w szkole.
2.	Bezpieczeństwo na drodze, podczas zabaw i gier ruchowych, pierwsza pomoc w niektórych urazach.	Omówienie, pogadanka, przypominanie o zasadach w różnych okolicznościach.
3- 4.	Omówienie wewnątrzszkolnych regulaminów.	Zapoznanie uczniów z regulaminem zachowania, WSO, statutem, innymi wewnątrzszkolnymi regulaminami, np.. regulamin korzystania z telefonów, regulamin jadalni, zachowania się podczas przerw.
5.	Wybór samorządu klasowego.	Przeprowadzenie wyborów, ustalenie przydziału obowiązków.
6.	Plan imprez klasowych.	Ustalenie planowanych imprez.
7.	Organizujemy imprezy klasowe i szkolne, wycieczki, rajdy, dyskoteki, wyjazdy do kina teatru i in .	Przed każdą imprezą: omówienie zadań uczniów, ich obowiązków i praw, zasad zachowania się, itp. Dokonanie podsumowania imprezy.
8.	Wyjazd do teatru, kina.	Uczestnictwo w dorobku kulturalnym, rozwijanie wrażliwości artystycznej, kulturalnej.
9.	Podsumowanie pracy klasy.	Pod koniec każdego semestru dokonanie oceny pracy klasy (ocena z zachowania – omówienie, wyniki w nauce – podsumowanie).
10.	Czy każdy człowiek jest twórczy? Ćwiczenia twórczego umysłu.	Wyjaśnienie pojęcia twórczość. Rozwijanie twórczości umysłowej.
11	Jak spędzam wolny czas? Dlaczego należy unikać nudy?	Zastanowienie się nad sposobami spędzania wolnego czasu. Zainteresowania w życiu człowieka i ich znaczenie. Zastanowienie się dlaczego nuda jest groźna. Sposoby radzenia sobie z nudą. Odkrywanie pasji, zainteresowań.

12-13.	Wprowadzenie do profilaktyki uzależnień. Podejmujemy w życiu trudne decyzje. Co wpływa na nasze zdrowie?	Uczniowie będą poznawali jak środki zmieniające świadomość mogą kierować życiem osoby uzależnionej. Będą dokładnie analizować czynniki ryzyka powodujące uzależnienia na podstawie biografii sławnych ludzi. Uczniowie określają model zdrowia i decyzje, które powzięte teraz pozwolą zachować zdrowie w przyszłości.
14.	Palenie papierosów a fizjologia człowieka	Poznanie skutków palenia papierosów- głównie społecznych i zdrowotnych.
15-16.	Profilaktyka zachowań ryzykownych-uzależnienia.	Zajęcia warsztatowe dla uczniów prowadzone przez specjalistów z Ośrodka Środowiskowej Opieki Psychologicznej i Psychoterapeutycznej dla dzieci i młodzieży w Bielsku-Białej mające na celu uświadomienie uczniom zagrożeń wynikających z podejmowania przez nich zachowań ryzykownych.
17-18.	Profilaktyka uzależnień: narkotyki i dopalacze. Przyczyny sięgania po narkotyki i dopalacze; mechanizm uzależnienia oraz jego skutki (psychologiczne, fizjologiczne, społeczne).	Wyjaśnienie terminu narkomania, uzależnienie, fazy uzależnienia i formy pomocy. Zastanowienie się nad przyczynami sięgania przez młodych ludzi po środki odurzające. Trening odporności na nacisk grupy. Uświadomienie uczniom niebezpieczeństw wynikających z sięgania po narkotyki.
19- 20	Życie bez nałogu-alkohol. Skutki psychologiczne, fizjologiczne, społeczne.	Pogłębienie wiedzy na temat obecności alkoholu w życiu codziennym. Wskazywanie na negatywne konsekwencje nadużywania alkoholu: fizyczne, psychiczne, społeczne. Fazy uzależnień, leczenie.
21.	Sposoby ochrony danych osobowych.	Zapoznanie uczniów z pojęciem danych osobowych. Wskazywanie uczniom zagrożeń płynących z beztroskiego ujawniania swoich danych osobowych w sieci internetowej. Zapoznanie ze sposobami bezpiecznego korzystania z Internetu i komputera.
22.	Kształtowanie umiejętności planowania	Praca w grupach – zaprojektowanie idealnego, bezpiecznego placu zabaw dla dzieci, z uwzględnieniem: bezpieczeństwa, specyficznych potrzeb ruchowych dzieci, ekologiczności materiałów, atrakcyjności estetycznej, powszechnej dostępności . Omówienie projektów.
23.	Ogólne zasady udzielania pierwszej pomocy w nagłych wypadkach.	Przypomnienie i utrwalenie podstawowych zasad udzielania pierwszej pomocy.
24.	Mój piękny uśmiech.	Profilaktyka próchnicy. Higiena jamy ustnej.

25.	Trzymaj formę.	Omówienie znaczenia aktywności fizycznej dla zdrowia człowieka oraz innych warunków zachowania zdrowia.
26-27.	Jak nowoczesne media wpływają na nasze postawy, zachowanie? Zjawisko cyberprzemocy i jego skutki.	Zastanowienie się na ile nowoczesne media wpływają na nasze postawy, życie, wybory, zachowania, w jakim stopniu kreują nasze życie. Uświadomienie uczniom wpływu przemocy (cyberprzepoc) w mediach na przejawy zachowań agresywnych. Rozwijanie krytycyzmu wobec wzorców propagowanych przez środki masowego przekazu. Uzależnienie od mediów. Leczenie.
28.	Rozpoznawanie i trening asertywnego odmawiania.	Uczniowie na podstawie przykładów sytuacji związanych z zachowaniami ryzykownymi będą starali się rozpoznawać i stosować zachowania asertywne. Trening odporności na nacisk grupy.
29.	Plakat promujący życie bez nałogów.	Uczniowie za pomocą różnych środków plastycznych wykonują plakat –praca w małej grupie.
30 -31	Wzmacnianie u uczniów motywacji do nauki Kształtowanie gospodarowania własnym czasem.	"Rozwiń skrzydła" - zajęcia warsztatowe rozwijające motywację do nauki prowadzone przez specjalistów z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Pszczynie. Dlaczego się uczę - stworzenie listy powodów; ile czasu dziennie uczniowie poświęcają na naukę; czym się zajmują w czasie odrabiania lekcji – lista, a następnie indywidualny wykres kołowy; z czego można zrezygnować? Ile czasu zaoszczędzam? Wspólne wyciąganie wniosków i podjęcie decyzji o wprowadzeniu (lub nie) zmian w rozkładzie dziennym.
32.	Konsekwencje dyscyplinarne i prawne nieprzestrzegania regulaminów szkolnych, dokonywania wykroczeń oraz popełniania przestępstw przez uczniów.	Uświadomienie uczniom karnych i dyscyplinarnych skutków niewłaściwych zachowań. Profilaktyka zachowań ryzykownych.
33.	Stosowanie umiejętności asertywnych. Rozpoznawanie zachowań nieasertywnych.	Uczniowie na podstawie przykładów sytuacji będą starać się rozpoznawać zachowania nieasertywne.
34-35.	Integracja zespołu klasowego.	Gry i zabawy integrujące zespół klasowy. Budowanie pozytywnej atmosfery w klasie, wzajemnej pomocy, tolerancji i zrozumienia.

36.	Eliminowanie wulgaryzmów językowych w kontaktach międzyludzkich. Godna prezencja, makijaż, odpowiedni strój.	Zachęcanie uczniów do pięknego wysławiania się. Ukazywanie walorów kultury słowa. Eliminacja wulgaryzmów. Dyskusja na temat odpowiedniego stroju, braku lub ograniczeń w makijażu, emblematów promujących używki.
37.	Propozycje zmian w regulaminach wewnątrzszkolnych.	Zajęcia warsztatowe z wychowawcą, analiza regulaminów WSO, Regulaminu oceniania zachowania- propozycje zmian.
38.	Temat, który pojawi się w trakcie roku szkolnego.	

ROZDZIAŁ VII.
PROPOZYCJE TEMATÓW GODZIN WYCHOWAWCZYCH DO REALIZACJI W KLASACH VIII

Lp.	TEMAT	SPOSOBY REALIZACJI
1.	Przepisy BHP w szkole i poza szkołą. Higiena ciała miejsca pracy i wypoczynku.	Omówienie przepisów BHP, zasad higieny pracy i wypoczynku, przypomnienie procedur bezpieczeństwa obowiązujących w szkole, utrwalanie świadomego respektowania reguł sanitarnych przyjętych na czas epidemii COVID- 19.
2.	Bezpieczeństwo na drodze, podczas zabaw i gier ruchowych, pierwsza pomoc w niektórych urazach.	Omówienie, pogadanka, przypominanie o zasadach w różnych okolicznościach.
3- 4.	Omówienie wewnątrzszkolnych regulaminów.	Zapoznanie uczniów z regulaminem zachowania, WSO, statutem, innymi wewnątrzszkolnymi regulaminami, tj. regulamin zachowania się podczas przerw, w jadalni, bibliotece, świetlicy szkolnej, itp.
5.	Wybór samorządu klasowego.	Przeprowadzenie wyborów, ustalenie przydziału obowiązków.
6.	Plan imprez klasowych. Organizujemy imprezy klasowe i szkolne, wycieczki, rajdy, dyskoteki , inne .	Przed każdą imprezą: omówienie zadań uczniów, ich obowiązków i praw, zasad zachowania się, itp. Dokonanie podsumowania imprezy.
7.	Dobrze w naszej klasie – zajęcia reintegracyjne	Zadbajmy o dobry nastrój. Życzliwie, czyli jak? Jak wesprzeć innych? Jak radzić sobie z niepowodzeniami?
8 - 9	Nie muszę, ale chcę się uczyć - wzmacnianie u uczniów motywacji do nauki.	"Rozwiń skrzydła" - zajęcia warsztatowe rozwijające motywację do nauki prowadzone przez specjalistów z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Pszczynie.
10.	Wyjazd do teatru, kina.	Uczestnictwo w dorobku kulturalnym, rozwijanie wrażliwości artystycznej, kulturalnej.
11.	Podsumowanie pracy klasy.	Pod koniec każdego semestru dokonanie oceny pracy klasy (ocena z zachowania – omówienie, wyniki w nauce – podsumowanie).

12-13.	Jestem adolescentem- czyli o mądrym poszukiwaniu siebie.	Zajęcia warsztatowe prowadzone przez specjalistę mające na celu zwrócenie uwagi młodzieży na przeżywane stany psychofizyczne i psychoseksualne, a także związku między etapami dorastania a pojawieniem się pierwszych związków emocjonalnych oraz zachowań ryzykownych związanych z seksualnością.
14.	Konsekwencje dyscyplinarne i prawne nieprzestrzegania regulaminów szkolnych, dokonywania wykroczeń oraz popełniania przestępstw przez uczniów.	Uświadomienie uczniom karnych i dyscyplinarnych skutków niewłaściwych zachowań. Profilaktyka zachowań ryzykownych.
15.	Jak postrzegać sukces?	Rozmowa o tym czym jest sukces; dzielenie się własnymi sukcesami; co pomaga, a co przeszkadza nam w osiąganiu sukcesu; jak eliminować czynniki utrudniające.
16.	AIDS- śmiertelna choroba. Żyję bez ryzyka AIDS.	Projekcja filmu „ Żyję bez ryzyka AIDS". Omówienie, pogadanka. Omówienie prawd i mitów dotyczących HIV/AIDS.
17.	Kształtowanie umiejętności planowania.	Analiza celu na przykładzie deklaracji Johna F. Kennedy'ego dotyczącej lądowania na księżycu – Co należy zrobić? Charakter osiągnięcia? Kto to ma zrobić? Do kiedy?; Stworzenie własnej deklaracji realnego do osiągnięcia celu.
18-19.	Ruch jako najprostszy sposób rozładowania napięcia emocjonalnego. Stres-jak sobie z nim radzić?	Przedstawienie antystresowego wpływu ruchu na organizm. Zapoznanie z wpływem ruchu na system nerwowy. Uczniowie będą zastanawiać się nad przyczynami, objawami stresu. Będą uczyli się, jak sobie z nim radzić na podstawie autodiagnozy swoich stylów radzenia sobie.
20.	Cyberprzemoc, wyłudzanie danych.	Uświadomienie uczniom konieczności stosowania w Internecie zasady ograniczonego zaufania. Zapoznanie z zagrożeniami związanymi z beztroskim używaniem Internetu (cyberprzemoc, wyłudzanie danych). Uświadomienie konsekwencji prawnych wynikających ze stosowania cyberprzemocy.
21.	Chcę wiedzieć, jak ratować życie - pomoc w nagłych wypadkach. Reanimacja- ćwiczenia na fantomie.	Uświadomienie uczniom konieczności udzielenia pierwszej pomocy w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia człowieka; zasady pierwszej pomocy, zasady reanimacji i postępowania w czasie urazów tj. omdlenia, oparzenia, złamania, krwotok, krwawienie.
22.	Kształtowanie umiejętności podejmowania decyzji.	Zapoznanie uczniów ze schematem procesu podejmowania decyzji oraz istniejącymi strategiami wyboru; w grupach uczniowie zastanawiają się nad wylosowanym problemem (np. jak wyeliminować obrazy przemocy z programów telewizyjnych; jak przedłużyć trwałość ciętych kwiatów, itp.) i opracowuje rozwiązanie problemu wg schematu; omówienie efektów pracy poszczególnych grup.
23.	„Lubię, potrafię, chcę"-	Ćwiczenia autoprezentacji, rozwijanie samoobserwacji, wyobraźni. Uczniowie zastanawiają się nad wyborem zawodu.

	ćwiczenia autoprezentacji. Kim mógłbym być w przyszłości.	
24.	Moje predyspozycje zawodowe. Przewodnik po świecie pracy.	Uświadomienie uczniom roli zdolności w wyborze właściwego zawodu. Zachęcenie uczniów do dokładniejszego poznania swoich uzdolnień.
25.	Moje pragnienia i cele życiowe.	Rozwijanie umiejętności określania własnych celów życiowych, uświadomienie ich sobie. Zapoznanie się z etapami realizacji celów.
26-27.	Czym jest praca dla człowieka? Nauka, zawód, praca. Wybór szkoły ponadpodstawowej a moje predyspozycje zawodowe.	Dostarczenie wiedzy dotyczącej rodzajów pracy, różnicy pomiędzy zawodem wyuczonym a wykonywanym. Uświadamianie roli zainteresowań, temperamentu cech osobowych przy wyborze zawodu. Uświadamianie uczniom związku pomiędzy nauką, zawodem i pracą.
28.	Poznaję zawody i ich specyfikę.	Dostarczenie uczniom podstawowych informacji o zawodach, ich specyfice. Uświadomienie ich preferencji w wyborach edukacyjno- zawodowych. Poznanie preferencji zawodowych uczniów.
29-30.	Moja przyszła droga życiowa.	Zajęcia warsztatowe prowadzone przez prac. PPP.
31.	Sieć szkół ponadpodstawowych, profile, wymagania.	Dostarczanie informacji dotyczących szkół ponadpodstawowych.
32-33.	Udział w Dniach Otwartych szkół ponadpodstawowych.	Poznanie specyfiki danej szkoły, wymagań, profili, obiektu, osiągnięć.
34.	Mój temperament- autodiagnoza. Jak moje zalety i wady wpływają na decyzje życiowe? Czy mogę się zmienić?	Uczniowie uczą się dokonywać samooceny, określać niektóre swoje cele na przyszłość i kierunki zmian. Test temperamentów pokaże, że niektóre cechy charakteru mają biologiczne uwarunkowania i dlatego są trudne do zmian.
35.	Moja hierarchia wartości. Jakim chciałbym być człowiekiem? Do czego dążę?	Podczas gry interakcyjnej uczniowie zastanawiają się nad własnym systemem wartości oraz zachowaniami niepożądanymi, które go naruszają. Starają się określić własny system wartości życiowych.
36-37.	Profilaktyka zachowań ryzykownych	Zajęcia warsztatowe dla uczniów prowadzone przez specjalistów z Ośrodka Środowiskowej Opieki Psychologicznej i Psychoterapeutycznej dla dzieci i młodzieży w Bielsku-Białej mające na celu uświadomienie uczniom zagrożeń wynikających z podejmowania przez nich zachowań ryzykownych.
38-39.	Eliminowanie wulgaryzmów	Zachęcanie uczniów do pięknego wysławiania się. Ukazywanie walorów

	językowych w kontaktach międzyludzkich. Godna prezencja, makijaż, odpowiedni strój.	kultury słowa. Eliminacja wulgaryzmów. Dyskusja na temat odpowiedniego stroju, braku lub ograniczeń w makijażu, emblematów promujących używki.
40.	Propozycje zmian w regulaminach wewnątrzszkolnych.	Zajęcia warsztatowe z wychowawcą, analiza regulaminów WSO, Regulaminu oceniania zachowania- propozycje zmian.

ROZDZIAŁ VIII.
EWALUACJA PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO

Program wychowawczo-profilaktyczny poddawany jest ustawicznej ewaluacji i jest weryfikowany według potrzeb. Zasadniczej ewaluacji programu dokonuje się na zakończenie roku szkolnego. Jej celem jest określenie stopnia skuteczności programu.
W ewaluacji uwzględniane są opinie rodziców, uczniów, nauczycieli oraz organu prowadzącego. Zebrane informacje pozwolą na doskonalenie działań wychowawczych placówki.
Formy ewaluacji:

- obserwacja zachowań uczniów;
- sprawozdania z realizacji działań opiekuńczo-wychowawczych na zakończenie roku szkolnego, w tym pedagoga, pedagoga specjalnego, psychologa, logopedy, zespołów samokształceniowych,
- analiza dokumentów (dzienniki, dokumentacja psychologiczno-pedagogiczna, notatki służbowe),
- tematyczne ankiety wynikające z bieżących potrzeb,
- rozmowy z dziećmi, nauczycielami, rodzicami, zespołem pomocy psychologiczno - pedagogicznej oraz innymi pracownikami szkoły.

Program wychowawczo-profilaktyczny na rok szkolny 2022/2023 został pozytywnie:

- *zaopiniowany przez Radę Pedagogiczną w dniu 13.09.2022r.*

- *zaopiniowany przez Samorząd Uczniowski w dniu 14.09.2022r.*

- *uchwalony przez Radę Rodziców w dniu 15.09.2022r.*